

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.

Egész évre . . . . . 2 frt.

Fél évre . . . . . 1 „

Községeknek 60 kr. évi postadíj előleges beklüldése atán ingyen.

Egyes szám ára 5 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Nagyvárad-utca T a s s m e r-féle 2083-dik számú házában, a megyeházzal szemben. Kéziratok vissza nem adatnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI

ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:

Négy-hasábos petit sorért 5 kr.; többzárónál 4 kr.
Nagyobb és többszöri hirdetéseknek nagy kedvező engedmények tételnek.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr. „Nyiltér”-ben megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Hirdetéseket és előfizetéseket helyben a kiadói hivatalnál, Csáthy Fer. és Társa, Telegdi K. Lajos és László Albert könyvkereskedésében, Budapest: Goldberger A. V., Blockner J., Eckstein Bernát és Haasenstein és Vogler, Bécsben, Prágában Haasenstein és Vogler, A. Opatkik, Schaleck H. és Párisban, Hamburgban és Majnai-Frankfurtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf hirdetői intézetében fogadtatnak el.

Városunk háztartása.

Szept. 24.

Debreczen városának 1893-ra szóló költségelirányzatát a szept. 29-dikére összehívott városi bizottsági közgyűlés fogja tárgyalni.

A nagy alföldi város háztartásának jóval mögötte marad egy néhány duodecim német államocskák budget-je, — s Budapestet kivéve egyetlen város nincs Magyarországon, még Szegedet is számítva, mely a bevételek tekintetében Debreczennel jövedelmi forrásainak bőségére nézve összehasonlítható volna.

Pedig a házipénztárnak kezeink között lévő kinyomatott költségelirányzata nem is adja hü képét a város nagy arányú gazdálkodásának és nem tünteti fel tökéletes valóságukban azokat a nagy összegeket, a melyeket Debreczen minden évben, így a jövő esztendőben is különböző célokra, a város fejlődésének tényezőire szokott költeni.

Nevezetesen, nem fordulnak elő a költségvetésben a hitelműveletek által fedezett építési kiadások, melyek bizonyára elfogadják érni a fél milliót; — a jövő évben fejeztetvén be a főreáliskola, a községváros, a r. kath. elemi fiú iskola építése és a jövő évben kezdetvén meg a közös hadseregbeli gyalogsági laktanya, a ref. elemi iskolák, esetleg a városháza, a kir. tábla és a kir. törvényszék palotájának az építése. — De nem szerepelnek az egyházaknak és iskoláknak évente rendszeres szolgáltatni szokott tűzifa illetőségek értékei; nem, az alapítványi pénztár által kezelt alapok kamatai, még azok a kamatok sem, a melyek tűzipénztárból, a prot. árvartartó alaphoz (ez maga 300 ezer frt főkének a kamata), a szegény- és másféle alapokból megfelelő célokra évente elköltenek. Ezen alapokról külön költségvetés készül, de a mely — nem tudjuk miért, — az 1890-diki költségvetést kivéve, soha nem kerül nyilvánosságra. — Hasonlóképen nem szerepel a házipénztár költségvetésében az új közkórháznak a házipénztártól immár külön választott költségelirányzata, a mely még nincsen is összeállítva; az új pénztár budgetje és végül az a 20 ezer frt sem, melyet a jog- és pénzügyi bizottság a régi egy millió kölcsön maradványából javasló a zenede palotájá építésére segédelmül adni.

De mindezek nélkül, forintokban beszélve is, milliót haladó összegekre rugnak Debreczen bevételei és kiadásai.

A végösszesítés szerint kiadásul elő van irányozva 1.192,657 frt 33 kr.; bevételül

1.152,426 frt 48 kr. Így a deficit 40,230 frt 85 kr.; a mely még akkor is bőséges fedezetet talál, — nem községi pótdadó által, hanem a folyó évről mutatkozó 73,728 frt legelőadó hátralékban, — ha a tanács által a kiadások közé utólagosan a Fröbel gyermekkert-egyletnek, könyvek-utca kinyitására és az utcaseprők szaporítására fölvevett 3300 frtot a közgyűlés is elfogadja.

A bevételeknek, t. i. a rendes bevételeknek épen felé a város 80,000 kat. földnyeli földbirtoka szolgáltatója, — noha egy földnyeli átlagos bruttó jövedelme csak 5 frt 60 kr, mégis 451,219 frt a szántóföldek, legelők és erdők előirányzott jövedelme. — Cselekvőtökék kamataiból (községi adót pótló alap- és regalé megváltási kötvények) 122,374, városi épületekből 101,175, cserép- és téglagyártásból 91,000, vásárvám és piaci jövedelemből 73,700, könnynyomdából 18,600, ménesből 9007 frtot várhatunk; — fogyasztási- és italadók bevételül a tavalyi évi bérnek megfelelő összeg van előirányozva, összesen 228 ezer frt, a mi valószínűleg tévedés lehet, miután a város már az idén ezekért tényleg 235 ezer frtot fizet.

Mindeme jövedelmeket tökéletesen föl emésztik a közigazgatási, kulturális, közegészségügyi stb. kiadások, a birtokok kezelése, az adók és az adósságok kamatai.

Fölötte sokba kerül a város latifundiumainak adója, fölszerelése, kezelése; áll ez különösen az erdőgazdaságra nézve, melynél csupán a fának vasúti szállítására 60,000 frt van előirányozva. Ez is mutatja, mily kevés gyakorlati érzék volt akkor a városházán, mikor a gúti iparvasút busás jövedelmeit magánvállalkozó hasznának szolgáltatta ki a város községe.

A földbirtokok címén szereplő kiadások összege 199,228 frt 83 kr. Utánna legnagyobb tétel, az adósságok kamatai és törlesztése képezik 171,989 frt 46 krral. Ezek az adósságok, ha nem is mind netto jól jövedelmező, de mindenesetre hasznos és szükséges beruházások folytán állottak elő, — a mentelep, a debreczen-nánási, debreczen-f.-abonyi vasutak építése, a tulnyomólag szintén építkezésekre fordított régi másfélmilliósi adósság konvertálása és a legújabb nagy építkezések által. Ezek kamatai tehát közvetlen jövedelmekből és a lakosság kereseti forrásainak tágitásából bőven megtérülnek.

A szorosabb értelemben vett közigazgatás, hivatali fizetések és szükségletek költségei 103,922 frt 15 krt tesznek, dacára annak,

hogy a főszámvevő ur csak a pénztárnokok és pénztári ellenőrök fizetésére vett föl új összegeket; a hajdúk és a rendőrök külön rovat alá eső fizetését meghagyta az eddigi alakjában, jobban mondva kicsinységében.

Egyházak, iskolák és intézetek 51,325 frt 81 krt kapnak; de ehhez, hogy tiszta képét nyerjük annak, tényleg mennyibe kerülnek Debreczennek a kulturális, egyházi és emberbaráti intézmények, — hozzá kell számítanunk a város tulajdonát képező elemi iskolai épületek fenntartási költségeit, a természetben kiadott tűzifa segedelem árát (a mi évente mintegy 10 ezer frtot képvisel), és a rendkívüli költségvetésben található hasonló czélú néhány ezer forintot.

Nem szerepel a költségvetésben, ama a 100 ezer frt örök alapítványnak a kamata sem, a melyet a város pénztintézet közvetítésével fizet a ref. felsőbb leányiskolának. De igenis beillesztve vannak a „szenvedő tőkék törlesztése és kamatai” című rovatba azok az összegek, a melyek az iskolák építésére fölvevett kölcsön után terhelik a házi pénztárt.

És nem lehet megfeleledkeznünk arról sem, hogy Debreczen ezelőtt harmadfélévtizeddel más módon is gondoskodott már a népoktatásról, midőn ezer föld első osztályú földet adományozott az ingyenes iskoláztatás czéljaira. — Ma 18 ezer frt haszonbért fizetnek ezért a földért.

De bármily nagyok is az áldozatok, a melyeket Debreczen város az alsóbb és felsőbb oktatásnak évente hoz és bármennyire erezzük is, hogy a kulturális jótémények e kifogyhatatlan bősége előtt mélyen meg kell hajolnunk, — rá kell mutatnunk olyan intézményekre, a melyek létesítésüket és fejlődésüket ez ideig épen a város közönye vagy mostoha gondoskodása miatt nem érthették el.

Feltűnő előttünk, hogy a kisdédovodák halaszthatatlan szaporítására egyetlen krajczár sincs a költségvetésben előirányozva; a főiskolai nyilvános olvasó-terem javára eddig adott 300 frt pedig törölve van, állítólag azon egyszerű okból, mert a kollegium azt jövő évre nem kérte.

Elismerjük, hogy a város házipénztára ezer és egy felől van igénybe véve, annyira, hogy ezt nagyon gyakran a legszükségesebb kulturális, közegészségügyi, emberbaráti és saját közigazgatási czéljai sulyosan meg érezik. — Ezt mi mindjárt sietünk is behoztatni. Amde mindez nem lehet elfogadható ok, hogy pár forintot be ne tudjanak illeszteni egy milliósi

költségvetésbe olyan czélra, a melyet törvény követel és a mely különös módon a nagy község érdekét szolgálja.

Debreczen csakugyan óriási terheit viseli az államnak és rengeteg összeget költ olyan intézményekre, a melyek államosításra várnak és ez esetben fenntartásuk az állam vállaira fog nehezedni.

Arról nem is szólva, hogy a város állami adók és illeték egyenérték fejében földbirtokai és házaai után évente 93,704 frt 30 krral járul a közterhek viseléséhez, — a rendőrség (tisztviselők, közrendőrök, ezek ruházata, hivatali helyiségek bére, fűtése, világítása) 51,267 frt, az adóügyosztály 28,337 frt, az árvaszék 14,606, a katonaszállásolás és katonai ügyosztály 12,054 frtot emészt föl évente; ez összesen 107,164 frt. A törvényszék, járásbíró, kir. ügyészség és vasúti üzletvezetőség lakbéréhez is évente 7700 frttal járul. A kir. tábla épülete, fölemelése tekekkel együtt ez ideig 170 ezer forintba került és az ideiglenes helyiségeért évente még 3000 forintot fizet.

Nem csoda tehát, ha utcáik burkolására, járdák építésére, parkirozásra, utcáik, terek tisztántartására csak 62,080 frt, kulturális, egyházi, művészeti, emberbaráti intézményekre pedig, költségvetés szerint, csak 80,000 frt jut.

A lótenyésztés emelésére hivatott ménes 11,462 frtot, a könyvnyomda, mely színháznak, egyházaknak, iskoláknak sok ingyen nyomtatványt készít, 22,376 frtot, a városi épületek fenntartása, tűzkár biztosítása 21 ezer frtot, a cserép- és téglagyártás 65,500 frtot igényel.

A költségvetés különben szilárd és reális alapokon nyugszik; összeállítás is olyan, hogy a közgyűlés, valamint ezt a jog- és pénzügyi bizottság, meg a tanács ülésein láttuk, — kevés változtatni valót fog találni benne.

Kossuth-ünnep Debreczenben.

A mult vasárnap városunk hazafias közönsége nagy lelkesedéssel ülte meg a nagy hontalannak 90-dik születése napját. A város már az előző napon zászló díszben volt öltöztetve. Az egyetlek délután a városháza udvarán gyülekeztek, innen indult meg 3 óra tájban az impozáns látványt nyújtó menet a nagyerdőre, hol aztán az ünnepély többi része lefolyt. Előbb népünnepély volt a tágas korcsolyázó téren, hol János s Zoltán esk. felügyelő szavalta el egy hatásos szép költeményét. A kereskedők dalárdája adta hozzá a méltó keretet. Az ünnepélynek e külső részét az idő ugyan egy kissé megzavarta de a nép igaz lelkesedését nem bírta lehűteni. Hét órák a Dobos pavilonban kezdődött az ünnepély második és fő része. Itt a dalárdák együttes éneke után Vértési Arnold alkalmi beszédét érczes

TÁRCZA.

Különböző gyász.

— Grün Anastáz után. —

Lányka térdel domború sír mellett,
Sírök mellé jegenezefát ültet:
„Nőjj az égig, fellegen túl, fácska,
Arra szállt ő csillagok honába;
Mint két kezem kulcsolva van égre:
Minden ágad úgy törjön az égre;
Mint két szemem járja az égboltot:
Arra nézzen leveled és lombod.
Hozzá, hozzá! Fel az égre! Messze!
Ezt susogja a szellő is este!
S mint bánatom égbetörő mássa
Állj e síron bús jegenezefácska!”

Ifju térdel domború sír mellett,
Sírök mellé szomorófüzűt ültet:
„Nőjj a földbe, könyázatott búfa,
Föld mélyébe vivő őt is búja;
Mint könnyeim omolnak e sírra,
Hullad te is harmatod rá sírra;
Mint két karom lehanyatlak gyöngén
Imádkozni sírhalmá göröngyén;
Ágad is úgy borjón feléje,
Hozzá, hozzá! Le a földbe, mélyre!
S mint bánatom sírra omló mássa
Állj e dombon szomorófüzűfácska!”

Kiss Ferencz.

A hidegvíz gyógyító hatása.

Kevés ember tette olyan rövid uton annyira ismertté nevét, mint a kis bajor falu, Wörishofen egyszerű plébánosa, Kneipp Sebestyén, ki hidegvíz-gyógymódjával kellett nagy feltűnést, szerzett nagy örömet sok csüggedő beteg embernek.

Egy nála járt magyar ember, Szűry Dénes, vallás- és közoktatásügyi miniszteri osztálytanácsos a következőket írja a nevezetes emberről:

„A plébánia-lak az ő egyszerű udvarával nemcsak Wörishofen érdekessége, hanem a kor nevezetessége is. Abban a házában az önzetlen önfeláldozás lakik. Egy ember, a ki szenvedélyes élvezetet talál abban, hogy másokon segítsen, s a kit mellékczél nélkül kizárólag a segítség eszméje lelkesít. Ma, mikor az eszményi rugók helyett a számitás rugója mozgat ugyszólván minden lépést mindenütt, szinte hihetetlenül hangzik ez a dolog. Az életben kevés emberben találtam annyi feltétlen tiszteltet méltót, mint ebben a falusi papban. Nem hiszem, hogy valaha méltóbb ember kezeit csókolták, mint az övét. Hetven évvel a vállán, hajnalról estig vigasztalóan balzsamoz, és teszi ugy, mint a lelkiismeretes kenyérkereső a kötelességét.

„Négykor kel s fekszik kilencz és tíz óra között. Ebből tízenegyet jut a munkának a nyári napokban, s mikor esténként udvara régi kőrefájának kergéhez támaszkodva üldögél és szívja szivarját, oly kedélyeskedő frissesség csillámlik szemeiből, mintha csak fiatalabb lenne, mint reggel, a munka előtt. Testét, szellemét edzi a napi verejték s oly nyugalmat ad neki éjre, a milyről álmodni sem mernek a mai kor idegesei. Magától hallottam, hogy a mint leteszi fejét, tíz perc múlva oly mély

álomba merül, hogy föl nem ébreszti reggel négyig semmiféle zaj, pedig télen nyáron nyitva az ablak, s az ágya mellett fekvő hü kutya meg sokszor versenyt ugat az utcán kóborló társaival, a miről persze csak a szomszéd szobák zajra-kényes lakói tudnak regélni. De ő sem volt mindig edzett óriás. Őt a víz tette azzá, a mi ma.

„Évekig beteg volt. A husz és harmincz év közti időt senyvedésben töltötte. Vért köhögött. Kezelték, gyógyították. Hasztalan. Erejét elvesztette és lemondással nézett a jövő elé. Egyszer egy könyvtár jegyzékében kutatva, egy a hidegvíz-gyógymód alapelveit tárgyaló füzetre talált s annak nyomán lett a kis patakban nagy folyó. Mert hát azt nem lehet már tagadni, hogy az folyó. Ertem a wörishofeni népvándorlást és „Az én viz-gyógymód” című röpirata óriási keletét. Őt év alatt 29 kiadást ért, kétszázszerezt meghaladó német példányra forog közönségen s lefordították angolra, francziára is. A füzet adta vissza egészségét, a többire meg a kutatásszomj és az emberszeretet sarkalta őt. Azokat születésével, természeti adományképp hozta magával.”

Kneipp a mult napokban Bécsben felolvasást tartott gyógyomdjáról, s hogy Bécsben nagyon sokan érdeklődtek iránta, bizonyítja az a nagy hallgatóság, mely a sokat emlegetett férfit felolvasását meghallgatta.

A bécsi zeneegyesület termének 1700 ülő és 300 állóléhsze egészen megtelt, de még mindig sok száz meg száz kíváncsi ember jelentkezett a pénztárnál, a kiket azonban el kellett utasítani, mert a rendőrség nem tűrte a terem tulzsufolását.

A bécsi lapok, megemlékezve a felolvasásról, a következőket írják:

Kneipp Sebestyén csontos, edzett alak, erősen öszülő fejjel, de oly orczákkal, melyek a legszilárdabb egészséggel fejezik ki, erőteljes hanggal rendelkeznek. Lassan, kissé vontatva beszél. Tárgyát nem csoportosította, nem csoda tehát, hogy előadása tarka és hogy gyakran fordulnak elő ismétlődések. A mit ő nyújt, inkább csevegés, sem mint előadás, tele eredetiséggel és falusi kedélyességgel, mely keresetlen, természetes humorral elegyítve, soha sem téveszti el hatását. Bár az a modor, melylyel magát a közönségnek bemutatja, hatásos volt. Mikor megakarta kezdeni előadását, jobbra és balra töle két gergyát állítottak az asztalra. Kneipp mosolyogva félretolta a gyertyatartókat. A szöveg megint visszatolta azokat, erre Kneipp az egyik gergyát eloltotta és az égő mögé állította. Erre természetesen az udvariasság háttérbe szorult az előadó kedélyessége előtt és a hallgatóság tüntető tetszésnyilatkozatokkal jutalmazta meg ezt a kis esetet. Az se kellett megütközést, hogy Kneipp „ti” szólította meg közönségét, és hogy kifejezéseiben egyáltalában nem volt válogatás.

Az előadó fejtegetéseit azzal a vallomással kezdte meg, hogy nem tanult orvostudományt és soha egy pillanattig se kívánt orvosná lenni. Hogy miként jött arra, hogy mindenféle betegséget hidegvízrel gyógyítson? Saját baja — saját betegsége által. A véletlen egy röpiratot juttatott kezébe, melyből fölismerete a természetes gyógyomód értékét, azután tapasztalatokat gyűjtött és ezeket végül embertársai érdekében hasznosította. E miatt aztán vád alá helyezték. „Az orvosok — így folytatta az előadó — azzal vádoltak, hogy nagyon is sok beteget gyógyítottok és hogy tőlük — természetesen az orvosoktól — megvonom a keresetet. Erre

kapitány a rabszolgaság hazájában vállalkozik arra, hogy magát is, társait is, kik között egy asszony és egy gyermek is van, meg fogja menteni. Szenevedéseinek láncolata valóságos drámát képez és hogy Verne mily jó drámaíró, azt már egyébb munkáinál is kiemeltük. A toll oly mestere ő, milyenhez hasonló ez irodalmi műfajban jelenleg nem létezik. — A fordítást Zempléni Gyula végezte jó magyarsággal, szép irályal. Ajánljuk a vállalat megszerzését mindenkinek, mert az egyes kötetek ára füzve csak 80 kr, diszkótésben 1 frt 20 kr és e pénzért mara-dandó becsű munkát szerezhetünk.

Debreczeni piac.

Szeptember 19. és 20. heti vásár.

Piacra hozott métermázsza	Alsó ár	Közép ár	Felső ár	
Búza	143	7.20	7.30	7.40
Kétszeres	58	5.90	5.95	6.00
Rózsa	49	5.30	5.35	5.40
Árpa	55	4.75	4.80	4.85
Zab	39	5.30	5.40	5.50
Tengeri	40	5.30	5.35	5.40
Köles	—	—	5.50	—
Köleskása	—	—	11.15	—
Burgonya	—	0.80	0.90	1.00

Ha sok ezer ember bizonyítja, ha a leghíresebb tanárok s számos gyakorló orvosok elismerően nyilatkoznak valamely szerről, mint például Brandt Richárd gyógyszerész valódi svájci labdacsaíról, akkor kétségtelen, hogy csak is egy valóban hasznos házi-, s gyógyszer lehet szóban. A svájci labdacsok egyedül kiténő hatásuknak köszönhetik mai, általános elterjedtségüket, mit semféle más szer el nem ér. El kell olvasni azt a 400, hivatalból hitelesített levelet, a melyek 8 hét alatt érkeztek be; a valódi, fehér kereszettel vörös alapon jelzett, svájci labdacsok dobozonként 70 kr kaphatók a patikában. Főraktár: Török József patikája, Budapest, Király-u. 12.

Tejgazdaság. Minden gazda tapasztalta már, hogy télen az istállóit etetés folytán a tej jósága, valamint a tehének tejadási képessége is megcsökken. Ennélfogva nem mulaszthatjuk el a t. gazda-közönséget a 40 év óta legjobb eredménnyel alkalmazott Kwizda-féle állat táp porra figyelme-síteni, mely mint takarmány pótlék rendes fogyasz-tás mellett a tehének tejét nemcsak megjavítja, de a tejelését is gazdagabbá teszi.

Felolvasó szerkesztő: **Szabolcska Mihály.**
Főmunkatárs: **Zoltai Lajos.**
Kiadótulajdonos: **Zicherman Herman.**

NYILTTÉR.

Fekete, fehér és színes damast selymeket méterenként 1 frt 40 krtól 7 frt 75 krig (38 különböző fajtában szállít egyes megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész végeken is póstabér- és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba cím-zett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a **Lithion-forrás**

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvizkeszobákban és gyógyszerárakban. A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Amerikai fogász — mint assistens — segédkezelésével kapocs-lemez nélküli műfogak és rugany nélküli fémlemezű fogsorok. Tartós cement-, ezüst- és aranyplombok.

Operatiók érzéketlenítés mellett.

Univ. med. Dr. Tihanyi Sámuel

fogorvosi műterme
Debreczen, N.-Várad-utca 2084. sz. I. e.

MINDENIITT KAPHATÓ. 17 KITIINTETŐ EREM

LEGFINOMABB MINŐSÉG

CHOCOLAT

SUCHARD

NEUCHÂTEL (SCHWEIZ)

CACAO

OLCSÓ ÁRAK.

KÖNNYEN OLDHATÓ KAKAO

Töl. Füz. 100-200 Csészé Tépítő

Ifj. PÁJER JÓZSEF

ÜVEG-, PORCELLÁN-, LÁMPA- ÉS KONYHA BERENDEZÉSI NAGY RAKTÁRA DEBRECZENBEN.

Üzlethelyiség: Főpiac, Pércsi-sor.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az időny beálltával dúsán összeállított lámpa-raktárt rendeztem be.

Tartok raktáron minden jó hírnevű gyártmányú álló- és függő-lámpákat a legjobb égőkkel ellátva egész gyári áron, ugymint: **Ditmár-féle nap ko-metten baku, dupla és a 30—40 gyertya lángu meteor-égőkkel,** melyeket eladás előtt mind kipróbálva szolgálom. — Tartok raktáron igen finom szövésű **kanócokat, lámpa-ollókat, lámpa-üveg-keféket, petroleum-kannákat** s minden egyes lámparészeket, az ujonnan feltalált **csoda-lámpa gyári áron.**

Ajánlom továbbá gazdagon berendezett raktáromat u. m.: **ét-, thea-, kávé-, moeca-, mosdó- és üveg-készleteimet** francia, angol s több hazai kivitelben igen jutányos áron.

Berndorfi evőeszközöket, disztárgyakat, ugy **chinai-ezüst-** mint **alpaccában árjegyzék** szerint, továbbá: **csont- és fanyelű asztali- és dessert-késeket, mosdó-asztalokat** minden kivitelben.

Szobadisztítéshez nagyválasztékban szolgálhatok **majolika- és terakotta-vázákat és korszókat,** ugyszinté **faldíszeket és szobrokat** minden nagyságban.

Ajánlom továbbá az abauj-megyei majolikagyár szép kivitelű áruk bizományi raktárát, a mely gyártmányból dusan el vagyok látva. — Konyha berende-zéshez minden ahhoz való kellékekkel a legolcsóbb árak mellett szolgálom.

Vidéki megrendeléseknél a csomagolásnál a legnagyobb gond fordítatik, az uton történendő kárért a felelőséget magamra vállalom.

A nagyérdemű közönség szives bizalmát kérve maradok kiváló tisztelettel

ifj. PÁJER JÓZSEF

(2—3.)

160. szám.
Az ISTVÁN gőzmalom-társulat
GYÁRTMÁNYAINAK
ÁRJEGYZÉK
Itt helyben kötelezettség nélkül.

Készpénzfizetés mellett szákkal együtt	Szám	100 kiló		Zsákon-ként 85 kilogr.
		frt/kr	frt/kr	
Asztali dara nagyszemű . . .	A.	16	20	—
Szinte „ aprószemű . . .	B.	15	80	—
Királyliszt . . .	0	15	60	—
Lángliszt kivonat . . .	1	14	60	—
Elsőrendű zsemlyelisztt . . .	2	14	—	—
Zsemlyelisztt . . .	3	13	40	—
Elsőrendű kenyérlisztt . . .	4	12	80	—
Közép kenyérlisztt . . .	5	12	20	—
Kenyérlisztt . . .	6	10	60	—
Barna kenyérlisztt . . .	7	8	40	—
Takarmányliszt . . .	8	6	60	—
Finom korpa zsákkal . . .	11	4	60	—
„ „ zsák nélkül . . .	11	4	40	—
Durva korpa zsákkal . . .	12	4	20	—
„ „ zsák nélkül . . .	12	4	—	—
Csirke buza zsák nélkül . . .	3	20	—	—

A zsákok súlytartalma, — tejsúlyt tisztas-sulynak véve

A. B 0—6 számig	85 kilo.
7. és 8. szám	70 „
11. 12.	50 „

Debreczen, 1892. szept. 23.
(5.) 33—50.

A fogak észszerű ápolására kitűnő készítmény

Salvator

Glycerin Zahn-Creme

Orvosilag megvizsgálva!

Törvényileg védve!

díszes tokban darabonként 30 kr, gyógyszerárakban, illatszer-raktárakban; valamint a Salva-tor-Stearin-gyertyák elárúsítási helyén.

Iroda: „Salvator“, Bécs I., Heidenschuss 1.
(254) 7—12.

Férfi Chiffon ingek

a hirneves **SCHROLL-féle Chiffonból,**
1 frt 90, 2 frt 20, 2 frt 60.

Gallérok, kezelők, nyakkendők.
Harisnyák, keztyűk.

NAPERNYŐK.

ESERNYŐK.

Kész mosó gyermekruhácskák.
Brassói posztók,

Tricot, Peruvien és Doskin

Szabó Lajos Fiai

czégnél.
(234.) 9—52.

Szőlő gazdák figyelmébe!

Peronospora ellen való permetezéshez

AZURINT

feloldva üveg számra, ugy rézgá-liozot és jegeozes szódát igen jutányos árban ajánl

RICKL JÓZSEF ZELMOS.

Bizonyítvány.

Alulírott ezennel hivatalosan bizonylto-m, hogy a **Rickl József Zelmós** című helybeli kereskedő cég által áruba bocsátott **AZURIN** oldatot vegytanilag megvizsgáltam és ennek 1—1 literében 20 deka **tiszta AZURINT** találtam, mely egy hektoliter vízzel felkeverve éppen 2/100, tehát oly töménységű oldatot ad, mint az a permetezésre előírva van.

Melynek hitelül ezen bizonyítvány a mai napon kiállított. Kelt Debr., 1892. június 2.

Dr. Védördi Viktor,
a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet vegytanára.
(145.) 21—52.

Bécs, 1873. Érdem-érem. B.-Pest, 1885. Nagy díszokl. Zágráb, 1891. Díszoklevél. Eszék, 1889. Díszoklevél. N. Palánkán, 1887. Arany-érem. London, 1878. Díszoklevél.

CSIK JÓZSEF
esász. és kir. kizárólag szabadalm.

első szeremi portland-cement- és vízhatlan mészgyár Beocsinban.

Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V., Rudolf-rakpart 8. ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbírtokosok, községi és egyházi elő-járóságok valamint a n. é. építő-közönség kényelmére Debreczenben **Szabó Zsigmond** fűszerke-reskedő urnál raktárt tartok, hol saját gyártmányu

Portland-cement és vízhatlan mész,

folytonosan legjobb és egyenlő jó minőségben kapható. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra kész-séggel megküldetik. (23.) 28—38.

Páris, 1867. Bronz-érem. Kecskemét, 1872. Ezüst-érem. Újvidék, 1875. Arany-érem. Szeged, 1878. Érdem-érem. Trieszt, 1883. Arany-érem.

Máriaczélli Gyomorcsépek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általános ismeretes házi és népszer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, fulladás, savanyu felbőgés, hasmenés, gyomorgörögés, felesleges nyálkákiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörög, székülés.

Hathatos gyógyszernek bizonyult fejlettségénél, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomorütletheleséni étellekkel és italokkal, glisták, májbajok és hámorrhoideknél. Emeltett bajoknál a **Máriaczélli gyomorcsépek** évek óta kitűnőnek bizo-nyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára használati utatitással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magya-rországi főraktár:

Török József gyógyszerár
Budapest, Király utca 12. sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly csépeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valo-diságát bizonyítom“.

A Máriaczélli gyomorcsépek valódián kaphatók.

Debreczenben: **Tóth Béla, Mihalovics István, Dr. Rotschnek Emil, Tamássy Béla, Balázs Ö.; Ér-Mihályfalván: Mátray István; Diószegen: Vaday J.; Hadszáron: Farkas Ödön; Hosszú-Pályiban: Sárossy Imre; Kaba: Horváth Kálmán** gyógyszerárakban. (7.) 24—42.

AZ ELSŐ KÖZVETÍTŐ- ÉS TUDAKOZÓ-INTÉZET
ZICHERMAN H. irodája, Nagyvárad-utca Dr. Sárosy-féle 2083. sz. házban, a megyeházzal szemben.

Kerestetik haszonbérletre egy téglá-cserép-gyár. (188.)
Egy gépész-molnár, ki több év óta elsőrendű gőzmalomokban volt alkalmazva és legjobb bizonyítványokkal van ellátva, hasonló minőségű alkalmazást keres. (377.)
Egy szép írásu fiatal ember ügyvédi irodában foglalatosságot keres, másolást is elfogad. Értekezhetni irodámban. 378.
Eladó vagy kiadó tanyabirtok. Az apa-fáján belől 39 köblös föld a kellő épüle-tekkel ellátva kiadó, esetleg eladó, jövedel-mez 500 frotot ára 5000 frt. 197.
Az ispotály-utczán Ujonnan épült bolt-helyiség, 1 szoba, konyha és kamara — minden órán kiadó. Értekezhetni irodám-ban. 376.
Használt és jó karban levő zongora igen jutányos áron eladó, bővebben irodámban. 332.
2 nyilas legjobb minőségű ondódi föld ju-tányos áron eladó. 194.

Hatvan-utczán egy igen csinosan beren-dezett bútorozott szoba, egy vagy két sze-mélyre kiadó. Értekezhetni irodámban. (371.)
Püspök-Ladányban a piac téren egy jó menetű **mészárszék**, kellően berendezve, ahhoz tartozó jégpince, 2 szoba, konyha s kamarából álló lakás, valamint 4 darab jószágra való istálló, kedvező feltételek mellett haszonbérbe kiadó. Bővebb felvilá-gosítást nyujt irodám. (369)
Egyik hajdu városban egy élénk forga-lomnak örvendő borbély üzlet teljes felszereléssel családi viszonyok miatt eladó. Értekezhetni irodámban. 362.
Kiadó tanyaföld. A hatvan-utczai dűlőben 17 nyilas tanyaföld kellő épületekkel ellátva, bérbeadó. (90)
Ondódi föld 5 hold 100 □ öl eladó. 479.
A halápi erdőn 4 1/2 régi boglyás kaszálló eladó. Értekezhetni irodámban. 158

Az ezen rovatokban közölték iránt felvilágosítást ad s egy ily közlemény 2 kr előleges lefizetés mellett, felvesz és közlétesz
Debreczen, „Frohner“ szálloda és Dr. Tihanyi palota mellett 2083. sz. a. ezeltől Dr. Sárossy-féle ház.

Eladó tanyaföld.
Az Álomzugi 43 sz. telekjegyzőkönyvben felvett két egész és ötvölezadrész nyilas föld, mely a catarster szerint 18 holdat és 589 □ ölet tévesen, szabad-kézből eladó, értekezhetni a tulajdonosnál Debreczen, egy-malom-utca 826. sz. a. (277.) 3—3.

Kaszanyitzky Endre

ELŐBB
KUHINKA I. K.

üveg, porcellán, lámpa és háztartási
cikkek raktára

DEBRECZENBEN,

ajánlja pontos kiszolga-
lat és gyári árak mellett
az **őszi és téli**
idényre ujonnan
érkezett és nagyvá-
lasztékkal berendezett

DITMÁR-

és
BRÜNNER-féle

a legjobbaknak elősmert

gyártmányu

SZALON,

FÜGGŐ

és

ASZTALI

PETROLEUM

LÁMPÁIT

s minden hozzá tartozó

csodálampákat,

melyek rendkívüli olcsóság és takarékosági szer-

kezetöknél fogva a legnagyobb keresettségnek

örvendenek. (52.) 31-44.

Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

nagy raktárát és a most legújabb talál-

mányu ugynevezett

CSODALAMPÁKAT,

melyek rendkívüli olcsóság és takarékosági szer-

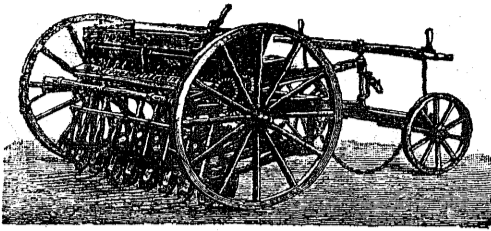
kezetöknél fogva a legnagyobb keresettségnek

örvendenek. (52.) 31-44.

Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

BAUER és TÁRSA

GAZDASÁGI GÉPGYÁRA ÉS
GÉPCSARNOKA
DEBRECZEN,
Nagypéterfia-u. 871. sz. (telefon összeköttetés)

Ajánl eredeti Clayton és Shuttleworth-féle

Gabonatisztító rostákat;

továbbá saját gyártmányu szilárd kivitelű **rostát;**
első minőségű **konkolyozókat;** legújabban
javított eredeti Clayton és Shuttleworth-féle

Sorbavető gépeket;

egy- és kétbarázdás valamint Sack-rendszerű

ACZÉLEKÉKET,

boronákat, hengereket stb. A kert- és szőlőbirtokos

uraknak ajánl „Austria” (javított „Vermorel Eclair”)

Peronospora permetezőket.

A géptulajdonos uraknak legjobb minőségű

aczelédsint, gépsziját, gépolajat, vízhatlan takaró-

ponyvákat stb. a legújtanosabb árak mellett.

Gőzerőre berendezett gépmű-

helyében mindennemű gépjavitási mun-

kát szakszertűen és jutányosan teljesít.

Ivó vizet

szolgáltató kútak furását kezesség mellett elvállal.

Teljes tisztelettel

(54.) 30-44. **BAUER és TÁRSA.**

Diszokmány 1891. Arany-érem
Zágráb. Temesvár.

Restitutionsfluidja

mosóvíz lovak számára.
Egy üveg ára 1 frt 40 kr. osztr. ért.

Az udvari és más nagyobb katonai és ma-
gán istállóknak 30 év óta használatban;
erősítés végett nagy fáradoalmak előtt és
után, ficamulások és megmerevedések-
nél stb. a Trainirozásnál a lovat kitünő
működésre képesíti.

Kértek a fenti védjegyre ügyelni, s határo-
zottan Kwizda-féle Restitutionsfluidot
kérni. Kapható a gyógyszerárakban és gyógy-
fűszerkereskedésekben.

FÓRAKTÁR
KWIZDA J. FERENCZ,
cs. és kir. és kir. román udvari szállító gyógyszer-
ész, Korneuburgban Bécs mellett.
(35.) 11-46.

Thieszen Hermann

Darabos-utca 988. sz. saját ház.
Van szerencsém a n. é. közönség szives
tudomására juttatni, miként

kárpit (tapeta) raktáramat

a legújabb mintákkal dúsan felszereltem s azon
kellemes helyzetben vagyok, hogy a legzlese-
sebb és legdivatosabb mintákkal szolgálhatok.

Ugy helybeli mint vidéki **tapetirozá-**
sokat külföldről hozott és a legteljesebb
szakismerettel bíró munkásokkal, szerény föl-
tétélek mellett eszközölhetek.

Magamat szives jóindulatukba ajánlva
vagyok,

tisztelettel:

THIESZEN HERMANN.

(191.) 15-16.

Kitünő praeventiv szerül

CHOLERA ELLEN

(lásd : „Orvosi Hetilap” 1892. 17-19. számában)

hazánk legdúsabb lithiontartalmu szénsavas, alkalikus
muriatikus **gyógyforrása :**

„SZLATVINI ANNA FORRÁS.”

Ezen fölülte kellemes ízű víz, hazai ásványvizeink között **legolcsóbb.**

Egy rekesz a 50 darab félliteres üveggel ára 4 frt.

Egy rekesz a 25 darab **2 literes** üveggel (50 liter ásványvíz) ára 4 frt 40 kr.
a szepes-olaszi-i állomáson feladva.

Kapható :

MAJUNKE GÉZÁ-nál

(238.) 8-12.

SZEPES-OLASZIBAN.

FRISS

**CAVIAR, SARDINIA, THON-HAL,
ANCHOIRS és másnemű TENGERI-
HALAKAT, RÁKOT, MUSTÁRT;**

továbbá : a mindinkább közkedveltségnek örvendő

olasz vörös bort

(1 literes palaczk 60 krajczár) előnyösen ajánlja

GERÉBY FÜLÖP Debreczenben.

(2-3.)

Villányi sajáttermelésű bor.

Régi elősmert legjobb fajta borokat küld 55-60 literen felüli mintákat
utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellett a

Schwabach-féle pinczék kezelősege Villány, Magyarország

Vörös bor	22, 24, 26, 28, 30, 35, 40-50 krajczár.
Fehér bor	20, 22, 24, 26, 28, 30, 35-45 krajczár.
Schiller bor	18, 20, 22, 24, 26-28 krajczár.

(3-10.)

7285 és 7294.
1892.

Árverési hirdetmény.

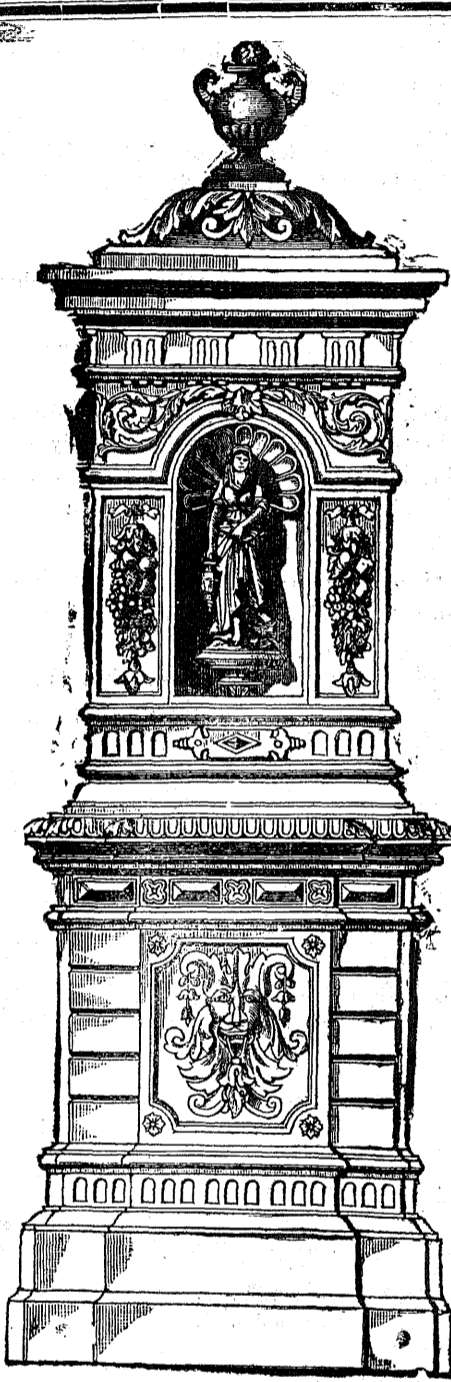
Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírre tétetik, miszerint a város tulaj-
donát képező Bárány csapszék a hozzá tartozó mészárszékkel, a Cserepes csapszék, a Csicsogó
csapszék, a hozzá tartozó mészárszékkel, a Nyulas csapszék, a Bégány csapszék, a külső
baromvásártéren lévő kőpincze a lóvásártéri csárdával, Epreskerti csapszék és a baromvásár-
tér melletti katonai gyakorló téren épült honvéd barakkbeli markotányos helyiség 1893. évi
január 1-től kezdődőleg három évre, a városháza nagytermében folyó 1892. évi október
4-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen a városi számvevői hivatalnál megtekinthető
feltételek mellett, haszonbérbe fognak adni.

Miről az árverelni óhajtok azzal értesítettnek, hogy a feltételekben kitüntetett kiki-
áltási árak 10%-kát bánat pénzül az árvereltető küldöttség kezéhez készpénzben letenni
tartoznak. — Debreczen, 1892. szeptember 19-én.

(284.) 1-2.

A városi tanác

Debreczen, 1892. Nyomatott a város könyvnyomdájában. — 936. sz.

LEGNAGYOBB

AGYAG- ÉS

**PORCELLÁNKÁLYHA-
RAKTÁR**

A VILÁGHIRŰ

**BUDWEISI
GYÁRTMÁNYBAN**

**LEGOLCSÓBB ÁRAK
MELLETT**

TÓTH GYULA

vas nagykereskedőnél,

DEBRECZENBEN,

A VÁROSHÁZA SARKÁN.

Árjegyzék ingyen, bérmentve.

Ugyanitt megrendelhető a „CALIG-
RAF” amerikai írógép. — Intéze-
teknek, nagykereskedőknek,
gyengeszeműeknek, fogyatékos
kezüeknek; legszebb és leggyor-
sabb írórészszet.

(274.) 3-52.

A vadászat sport kedvelők szives figyelmébe!

SZÜCS KÁROLY

FEGYVERMŰVES

ÉS

FEGYVER-RAKTÁRA

DEBRECZEN,

a főpostával szemben

Van szerencsém értesíteni
a vadászat kedvelő t. közön-
séget, miszerint az eddig is
előnyösen ismert fegyvermű-
ves üzletem most újlag újs-
sán rendeztem be; nevezte-
sen : „Diana”, Pier,
„Toplewer”, Lancaster,
ugyintén Lefoseaux és
Flauber fegyvereket. —
Raktáron tartok minden ki-
állítású és nagyságu Revol-
vereket, — Miniatur Flauber
pisztolyokat, párbaj pisztolyt,
kétsövű „Bock” Flauber
fegyvereket, szoba- és dísz-
fegyvereket, mezőgazdaságok-
nál alkalmazott közönséges
csőszfegyvereket.

Minded nagyságu Revolver és
Flauber töltényeket, gyutacsoló,
tölténycsavaró és töltő gépeket,
fegyver-szijákat és bőröndö-
ket, tölténytartó öveket.

Felvállalok mindennemű javi-
tásokat, fegyver átalakítást és
agyaszt. — Becserélek használt
fegyvereket, szóval a szakmám-
hoz tartozó minden munkát és
megrendelést jutányos és pontos
kiszolgálat mellett eszközölök.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam
(2-6.) teljes tisztelettel a fenti.

Kétsövű „BOCK” FLAUBER fegyverek 6-9 m/m. nagyságban.

Haszonbérbe vagy felébe kiadó föld.

A díszszegi út mellett 40 kat. hóló föld épületekkel, haszonbérbe vagy felébe kiadó.
Értekezhetni a tulajdonos Megyessy Ferencznel Varga-utca 233. szám alatt vagy a városi
számvevő-hivatalban. (278.) 3-?